

خشم توده ها

حقوق بگیران و کارکنان متخصص نگران بهای خوراک روزمره شان هستند، کارگران فقیر و بازنشسته ها سطل های آشغال فروشگاه های بزرگ را می کاورند: مسئله « قدرت خرید» اعتبار دولت ها را تحلیل می برد. در فرانسه، ایتالیا، انگلستان، جریان های سیاسی در قدرت شکست های دردناکی را در انتخابات شهرداری ها متحمل شدند. در ایالات متحده از ماه مارس، حزب جمهوری خواه سه پایگاه تاریخی انتخاباتی خود را به هنگام نظرخواهی نیمه دوره ای از دست داده است. یکی از آنها از سی و سه سال و دیگری از بیست و دو سال پیش تیول او بوده اند. در سومی، نماینده این حزب در انتخابات پیشین با ۶۶ درصد آرا به پیروزی رسیده بود.

برای بخش بزرگی از مردم زندگی روزمره هر چه سخت تر می شود. در ایتالیا و اسپانیا گناه سختی اوضاع به دوش یورو گذاشته می شود. اما در انگلستان نیز « سفره مصرف خانواده ها » ۱۵ درصد از سال گذشته گران تر شده است. در این فاصله بهای تخم مرغ ۳۰ درصد، گوجه فرنگی و شیر ۱۵ درصد، برنج و نان و ماکارونی ۱۲ درصد در ایالات متحده افزایش داشته است. اجاره مسکن و قیمت انرژی نیز سیری مشابه داشته اند.

بازگشت رشد اقتصادی (امری کاملاً تصادفی) نیز مشکل را اساساً حل نخواهد کرد. با برعکس کردن جمله معروف سال ۱۹۵۳ « آنچه برای جنرال موتورز مفید است برای کشور نیز مفید می باشد» ، یعنی دورانی که نابرابری ها کمتر بود، وزیر سابق اقتصاد امریکا آقای لارنس سامرز (Lawrence Summers) اخیراً مجبور شد بپذیرد که « آنچه برای اقتصاد جهانی و قهرمانان تجارت مفید است ضرورتاً به نفع حقوق بگیران نیست». و دلیل چنین تغییر جهت ۱۸۰ درجه ای به نظر وی « جدائی اجتناب ناپذیر بین جهان تجارت و دولت هاست»(۱).

اجتناب ناپذیر اما نه غیر قابل پیش بینی.... بدنبال جنگ بر ضد دستمزد ها که تحت عنوان « رقابت » و پائین آوردن « بهای کار» انجام می گیرد، رکود و عقب رفت قدرت

خرید نتیجه منطقی جهت گیری های سیاسی معینی بوده است. اقتصاد دان ، آلن کوتا (Alain Cotta) ، یادآوری می کند که در فرانسه با خاتمه دادن به «افزایش دستمزد در رابطه با تورم» در سال ۱۹۸۲، «سوسیالیست ها به شرکت های خصوصی بزرگترین هدیه ای را دادند که آنها در تاریخ از دولت دریافت کرده بودند». وزیر اقتصاد و امور مالی وقت آقای ژاک دولور (Jacques Delors) با خوشحالی از این امر گفته بود: «ما از بین برداشتن افزایش دستمزد در رابطه با تورم را بدون بروز هیچ گونه اعتصابی به اجرا در آوردیم» (۲). آیا چندین کشور اروپایی نیز می توانند چنین عمل کنند؟ اعتصاب کارگران آلمان در ماه مارس، معلمان در انگلستان در ماه آوریل، رانندگان کامیون در یونان و ماهیگیران فرانسوی در ماه مه برای نپذیرفتن این امر که دلیل مشکلات کنونی سطح زندگی مردم (۳)، کاهش سهم درآمد در ثروت ملی است، هرگونه «راه حل» جایگزینی پیشنهاد می شود. از جمله آقای سارکوزی افزایش تعداد فروشگاه های بزرگ (سوپرمارکت) برای «بالا بردن سطح رقابت بین آنها» را پیشنهاد می کند. یعنی از خود گذشتگی باز هم بیشتر حقوق بگیران برای اینکه افزایش قیمت مواد خوراکی و انرژی بدون هیچ پاداش و عوضی از سوی آنها پذیرفته شود. تا بتوان بدین ترتیب به هدف مقدس (تورم ۲ درصدی) بانک مرکزی اروپا دست یافت که پیش از هرچیز دل نگران محافل مالی و قدرت خرید آنهاست.

اما در مورد قدرت خرید دیگران ، آنچنان که مولیردر نمایشنامه خسیس می گوید آنها بلدند «خود را با پول اندک نیز فربه کنند». مدیر مرکز تحقیقات رسدخانه شرایط زندگی (Crédoc) آقای روبرت روشفورد (Robert Rochefort) آنرا بدین ترتیب پیشنهاد می کند: «مصرف کنندگان باید یاد بگیرند بودجه خود را بهینه سازند. کاری که هم اکنون نیز به خوبی انجام می دهند. آنها باید بدون ابراز نارضایتی بپذیرند که قدرت خرید هر روز بیشتر امري کیفی می شود، آنها باید مابین خرج های مختلف الویت قائل شوند و خلاصه بین خرید های مختلف انتخاب کنند» (۴). یک جامعه شناس نیز به دنبال او پیشنهاد می کند: «می توان برای ارتباط های تلفنی به جای آبونمان کارت گرفت. همینطور در مورد اجاره، می توان به مسکن ارزانتری اسباب کشی کرد» (۵). هرچه بیشتر کارکردن برای هرچه بدتر زندگی کردن: درمورد

سرنوشتي چنين رقم زده شده بايد تامل کرد بويژه در نبود حادثه اي که همه چيز را متوقف سازد ، و از یک پيشينه ۴۰ ساله سرمشق گرفته باشد. (اشاره به رویداد های ماه مه ۱۹۶۸.م.)

۱- Lawrence Summers, « A strategy to promote healthy globalisation », Financial Times, 4 mai 2008.

۲- In Jean Lacouture et Patrick Rotman, Mitterrand, le roman du pouvoir, Seuil, 2000, p. 132.

۳- در ایالات متحده دوره رشد اقتصادي بين سالهاي ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷ در شرائطي پایان یافت که نيمي از خانواده ها در آمدي کمتر از هفت سال پيش خود داشتند. اين وضعیت در تاريخ امريکا بي سابقه بوده است

۴- Challenges, Paris, 6 décembre 2007

۱- Gérard Mermet, Les Echos, 21 avril 2008.

برگرفته از سایت لوموند دیپلماتیک

www.ayenda.org